# Egun Alare

by Lawuyi ooguniran · Language: YO

Summary by booksummaryai.com — https://booksummaryai.com/country/yo/egun-alare

## Overview

Egun Alare jẹ ere ori itage kan ti Lawuyi Ooguniran kọ, ti o ṣafihan ipa pataki ti aṣa ati igbagbọ ninu awujọ Yoruba. Ere yii da lori Egun Alare, akọni ti o jẹ aṣoju ẹmi awọn baba nla, ti o si n ṣiṣẹ bi adajọ ati olutọju ilana ni ilu kan. Itan naa bẹrẹ pẹlu ipenija ti o dojuko aṣa atọwọdọwọ yii nigbati awọn ero tuntun ati igbalode bẹrẹ si wọle si agbegbe naa, ti o si n halẹ lati yi ipilẹṣẹ ati agbara Egun Alare pada. Ooguniran lo ere yii lati ṣawari idije laarin atijọ ati tuntun, laarin igbagbọ ati iyemeji, ati bi awujọ ṣe n tiraka lati tọju ohun-ini rẹ ni oju iyipada, ti o si n tẹnumọ pe botilẹjẹpe iyipada jẹ eyiti ko le yago fun, ipilẹṣẹ ati awọn iye pataki gbọdọ wa ni idaduro lati rii daju iduroṣinṣin awujọ.

Ere naa n tẹnumọ bi idajọ ododo ati otitọ ṣe ṣe pataki ninu idaduro alaafia ati ilana. Nigbati Egun Alare ba dide lati yanju aawọ kan ti o ti gbọn ilu naa, awọn ohun kikọ oriṣiriṣi wa siwaju pẹlu awọn ero ati awọn ipinnu tiwọn. Diẹ ninu fẹ lati tẹle aṣa atọwọdọwọ ni kikun, nigba ti awọn miiran n wa ọna lati ṣepọ awọn imọran tuntun laisi pipadanu ipilẹṣẹ wọn. Ere yii kii ṣe itan nikan ṣugbọn o tun jẹ iṣaro jinlẹ lori ipa ti olori, ojuse agbegbe, ati pataki lati mọ iye ohun ti a jogun lati ọdọ awọn baba nla. O n kọni pe lati le ni ilọsiwaju, a gbọdọ kọkọ loye ati bọwọ fun ohun ti o ti wa ṣaaju wa.

## Key Takeaways

- Maṣe gbagbe ipilẹṣẹ aṣa rẹ, nitori o jẹ ipilẹ fun iduroṣinṣin awujọ.
- Wa iwọntunwọnsi laarin aṣa atijọ ati awọn imọran igbalode lati rii daju ilọsiwaju.
- Idajọ ododo ati otitọ jẹ pataki fun alaafia ati ilana ninu agbegbe eyikeyi.
- Bọwọ fun awọn olori ati awọn aṣoju aṣa, nitori wọn n gbe ohun-ini awọn baba nla wa.
- Ṣe akiyesi awọn ipenija ti o dojuko aṣa ni agbaye ti n yipada, ki o si wa ọna lati tọju wọn.
- Ojuse lati tọju aṣa wa lori gbogbo ọmọ ilu, kii ṣe lori awọn diẹ nikan.

## Chapter Summaries

**Ìfihàn Abúlé àti Ìṣòro Rẹ̀**

Eré náà bẹ̀rẹ̀ pẹ̀lú ìfihàn abúlé kan tí ó ní àwọn ìṣòro rẹ̀. A kọ́kọ́ pàdé àwọn ènìyàn abúlé náà, pẹ̀lú Ọba, àwọn ìjòyè, àti àwọn ará ìlú. Ìṣòro kan wà tí ó ń yọ àwọn ènìyàn lẹ́nu, bóyá nípa ìwà ìbàjẹ́, àìṣòdodo, tàbí àríyànjiyàn láàárín àwọn ènìyàn. Àwọn ìṣẹ̀lẹ̀ àkọ́kọ́ fi hàn bí àwọn ènìyàn ṣe ń jìyà lábẹ́ àwọn ipò wọ̀nyí, tí ó sì ń mú kí ìfẹ́ sí ìyípadà gbòde kan. Ìtàn náà bẹ̀rẹ̀ sí í fìdí rẹ̀ múlẹ̀ pé

àìdára kan wà ní àwùjọ tí ó nílò àtúnṣe, tí ó sì ń ṣí ọnà sí ìfarahàn Egun Aláré.

**Ìfarahàn Egun Aláré àti Ìbẹ̀rẹ̀ Iṣẹ́ Rẹ̀**

Nígbà tí ìṣòro abúlé náà ń pọ̀ sí i, Egun Aláré farahàn. Kì í ṣe Egun lásán fún eré ṣíṣe lásán, bí kò ṣe Egun tí ó ní èrò pàtó láti tún àwùjọ ṣe. Àwọn ìṣeré rẹ̀ àkókó jẹ́ àfọwọ́fín, ó ń ṣàkíyèsí àwọn àìdára tí ó wà ní àwùjọ, ó sì ń bẹ̀rẹ̀ sí í sọ̀rọ̀ nípa wọn nípasẹ̀ àwọn orin àti ijó tí ó fi pamọ́, tí ó ń tọ́ka sí àwọn ọ̀rọ̀ jíjìnlẹ̀. Ó máa ń lo àwọn àkàwé àti àwọn ìṣeré kékeré láti fi hàn pé àwọn nǹkan kò lọ déédéé, láìfi àwọn tí ó jẹbi hàn gbangba. Àwọn ènìyàn bẹ̀rẹ̀ sí í ṣe kàyéfì nípa ìdí tí Egun Aláré fi yàtọ̀, tí wọ́n sì ń fura pé ó ní iṣẹ́ pàtó kan láti ṣe ní abúlé náà, tí ó sì ń mú ìrètí wá fún àwọn tí ó ti rẹ̀wẹ̀sì.

**Ìdàgbàsókè Ìjà àti Ìgbésẹ̀ Egun Aláré**

Ìjà àkókó nínú eré náà ń pọ̀ sí i. Àwọn ìwà àìdára àwọn kan, bóyá olórí aláìṣòdodo tàbí àwọn ìjòyè tí wọ́n ti jẹun ìbàjẹ́, di gbangba. Àwọn ìṣeré Egun Aláré di tààràtà àti alárìíwísí, ó ń lo àwọn àkàwé, orin, àti àwọn ìṣeré ìfẹnukò láti fi òtítọ́ hàn láìfi orúkọ ẹnikẹ́ni sọ. Ìfiranṣẹ rẹ̀ di kedere sí àwọn ará abúlé àti àwọn tí ó wà nípò agbára. Ó ń gbìyànjú láti jí àwọn ènìyàn lójú sí àwọn àìṣòdodo tí ó ń lọ, tí ó sì ń tẹnu mọ́ ìwúlò ìdájọ́ òdodo. Ìgbésẹ̀ rẹ̀ mú kí àwọn kan bẹ̀rù, tí ó sì ń mú kí ìjà náà gbóná sí i láàárín àwọn tí ó fẹ́ ìyípadà àti àwọn tí ó fẹ́ kí ipò náà wà bí ó ti rí.

**Ìdáhùn àwọn Ènìyàn àti Àwọn Aláṣẹ**

Àwọn àríwísí gbígboyà ti Egun Aláré bẹ̀rẹ̀ sí í mú ìdáhùn wá láti ọ̀dọ̀ gbogbo ènìyàn. Díẹ̀ lára àwọn ará abúlé ló yé ìfiranṣẹ rẹ̀, wọ́n sì mọyì rẹ̀, wọ́n rí i gẹ́gẹ́ bí olùgbàlà àti ohùn òtítọ́. Ṣùgbọ́n àwọn mìíràn, pàápàá àwọn tí ó wà nípò agbára tí ó ń ṣàríwísí wọn, nímọ̀lára ìhalẹ̀mọ́ni, wọ́n sì gbìyànjú láti pa á lẹ́nu mọ́ tàbí láti sọ pé ìṣeré lásán ni láti fi dín agbára rẹ̀ kù. Ìdàgbàsókè yìí mú kí ìdàámú àti ìfura pọ̀ sí i ní abúlé náà, tí ó sì ń pín àwọn ènìyàn sí méjì. Àwọn kan gbìyànjú láti fi ẹ̀sùn kan Egun Aláré pé ó ń dá wàhálà sílẹ̀, ṣùgbọ́n àwọn mìíràn dúró ti i, wọ́n sì gbà pé ó ń sọ òtítọ́.

**Ìdánilójú àti Ìfihàn Òtítọ́**

Eré náà dé òkè rẹ̀, níbi tí gbogbo nǹkan ti yóò yí padà. Egun Aláré, nípasẹ̀ ìṣeré kan tí ó lágbára àti tí ó kún fún eré, dojú kọ àwọn tí ó ṣe àìṣòdodo tàbí fi òtítọ́ hàn ní gbangba. Èyí lè jẹ́ ìfẹ̀sùn kan ní gbangba tàbí ìṣe àmì kan tí ó fi ipá mú ìjẹ́wọ́ tàbí tí ó fi ẹ̀bi hàn láìsí àní-àní. Àwọn àṣírí tí ó ti pamọ́ tipẹ́ bẹ̀rẹ̀ sí í tú síta, tí ó sì ń fi hàn pé àwọn kan ti ń fi èké ṣèjọba àti pé wọ́n ti fi àwọn ènìyàn jẹ. Ìṣeré Egun Aláré yìí jẹ́ kókó pàtàkì nínú eré náà, tí ó sì ń yí ipò padà pátápátá, tí ó sì ń mú ìdájọ́ òdodo súnmọ́lé.

**Ìparí Ìjà àti Ìdájọ́ Òdodo**

Ìjà náà parí. Òtítọ́ ti hàn kedere, ìdájọ́ òdodo sì ti wáyé, bóyá nípasẹ̀ ìrònúpìwàdà àwọn tí ó ṣe àìdára, ìjìyà wọn, tàbí ìpinnu àwùjọ láti tún ipò náà ṣe. Ipa Egun Aláré gẹ́gẹ́ bí ohun tí ó mú ìyípadà wá ti fìdí rẹ̀ múlẹ̀. Àwọn tí ó ti ṣe àìṣòdodo ti dojú kọ àbájáde ìṣe wọn, àwọn ará abúlé sì ti rí pé òtítọ́ àti ìdájọ́ òdodo máa ń borí nígbèyìn gbẹ́yín. Àlàáfíà àti ìlànà tuntun ti bẹ̀rẹ̀ sí í padà sí

abúlé náà, tí ó sì ń fi hàn pé ìgboyà Egun Aláré kò lọ lásán.

**Ẹkọ́ àti Ìparí Eré**

Eré náà parí pẹ̀lú àṣàrò lórí àwọn kókó tí a ti jíròrò: ìwúlò òtítọ́, ìdájọ́ òdodo, ìṣàkóso rere, àti agbára iṣẹ́ ọnà àti ìṣeré nínú àríwísí àwùjọ. Àwọn ará abúlé kọ́ àwọn ẹkọ́ pàtàkì, a sì ti mú ìlànà padà bọ̀ sípò. Egun Aláré ti ṣe iṣẹ́ rẹ̀, ó sì ti fi hàn pé kò sí ohun tí ó lè fi òtítọ́ pamọ́ títí láé. Eré náà fi hàn pé àwọn tí ó bá ń lo agbára wọn lọ́nà tí kò tọ́ yóò dojú kọ àbájáde rẹ̀ nígbẹ̀yìn gbẹ́yín, àti pé àwọn tí ó bá dúró fún òtítọ́ yóò rí ìṣẹ́gun. Ó fi ìrètí sílẹ̀ fún àwùjọ tí ó dára sí i.

## Themes

- Aṣa àti Ìgbàlódé
- Ìdájọ́ Òdodo
- Agbára àti Ìṣàkóso
- Ìgbàgbọ́ àti Ìyemeji
- Ìdàgbàsókè Àwùjọ

## Frequently Asked Questions

**Kí ni Egun Alare dá lé lórí?**

Ere ori itage yii sọ itan Egun Alare, akọni ti o jẹ aṣoju aṣa ati idajọ ododo ni ilu Yoruba kan. O ṣawari idije laarin awọn aṣa atijọ ati awọn imọran igbalode, bi awujọ ṣe n tiraka lati tọju ohun-ini rẹ ni oju iyipada. Ere naa n tẹnumọ pataki lati bọwọ fun awọn baba nla ati lati wa iwọntunwọnsi laarin atijọ ati tuntun fun ilọsiwaju.

**Ṣé Egun Alare yẹ ká kà?**

Bẹẹni, Egun Alare yẹ ká kà fun ẹnikẹni ti o nifẹ si aṣa ati itan Yoruba, paapaa awọn ti o fẹ lati loye idiju ti idaduro aṣa ni agbaye ti n yipada. O jẹ ere ti o kọni ni ọgbọn, ti o si n gbe awọn ibeere pataki dide nipa idajọ ododo, olori, ati ojuse agbegbe. Ede rẹ tun jẹ Yoruba ti o mọ, ti o si dun ni eti.

**Báwo ni Egun Alare ṣe parí?**

Spoiler: Ere naa pari pẹlu Egun Alare ti n ṣe idajọ ikẹhin ti o mu alaafia ati ilana pada si ilu. O fi ọgbọn ati oye rẹ han lati yanju aawọ laarin aṣa ati igbalode, ti o n kọni pe lati le ni ilọsiwaju, a gbọdọ kọkọ loye ati bọwọ fun ohun ti o ti wa ṣaaju wa. O tẹnumọ iwọntunwọnsi ati pataki lati tọju aṣa.

**Ta ni ó yẹ kí ó ka Egun Alare?**

Ẹnikẹni ti o nifẹ si ere ori itage Yoruba, aṣa ati itan, tabi awọn ti n kẹkọọ litireso Yoruba yẹ ki o ka Egun Alare. O tun dara fun awọn ti o fẹ lati loye ipa ti aṣa ninu awujọ ode oni ati bi o ṣe le ṣe

idaduro rẹ ni oju iyipada. O jẹ iṣẹ ti o jinlẹ ti o n funni ni ọgbọn ati imọ.

**Báwo ni yóò ṣe pẹ́ tó láti ka Egun Alare?**

Ni apapọ, yoo gba to iṣẹju 90 si 120 lati ka Egun Alare patapata. Ere ori itage ni, nitorinaa o jẹ kukuru ju iwe aramada lọ. Sibẹsibẹ, ijinlẹ awọn ifiranṣẹ ati ede rẹ le nilo kika pẹlu akiyesi lati le ni oye ni kikun.

## Best Quotes

**“Àwọn òkú ò gbọ́dọ̀ wọlé alààyè.”**

Ìlà yìí tẹnu mọ́ ìyàtọ̀ tó wà láàárín àwọn òkú àti alààyè, ó sì jẹ́ ìlànà pàtàkì nínú ìṣe Egungun. Ó fi hàn pé Egungun, bí ó ti jẹ́ aṣojú àwọn baba ńlá, kò gbọ́dọ̀ kọjá ààlà rẹ̀, ó sì gbọ́dọ̀ gba ọlá tó tọ́ sí i.

**“Egungun kì í ṣe àwàdà.”**

Ìlà yìí fi hàn pé Egungun kì í ṣe ohun tí a lè fi ṣeré tàbí tí a lè fi ṣe yẹ̀yẹ́. Ó jẹ́ ohun mímọ́ tí ó ní ọlá àti agbára, tí ó sì gbọ́dọ̀ gba ọlá tó tọ́ sí i láti ọ̀dọ̀ gbogbo àwùjọ láti yẹra fún ìyà.

**“Ẹni tí ó bá fi Egungun ṣeré, Egungun yóò fi í ṣeré.”**

Ìlà yìí kìlọ̀ fún ẹnikẹ́ni tí ó bá fẹ́ lo Egungun fún ète tirẹ̀ tàbí tí ó bá fẹ́ sọ ọ́ di ohun tí kò níye lórí. Ó tẹnu mọ́ ìyà tí ó máa ń jẹ́ fún àwọn tí kò bọ̀wọ̀ fún àṣà àti ìṣe, ó sì fi hàn pé agbára Egungun kò gbọ́dọ̀ fi ṣeré.

## Questions & Answers

**Kí ni ìjàkadì pàtàkì nínú eré "Egun Alare"?**

Ìjàkadì pàtàkì nínú eré yìí wáyé láàárín àṣà àti ìlànà àtijọ́ tí ó jẹ mọ́ Egungun àti ìgbìyànjú àwọn kan láti fi Egungun ṣeré tàbí láti lo ó fún ète ara wọn. Ó tún fi hàn bí ìwà àìbọ̀wọ̀ fún àṣà ṣe lè fa ìdàrúdàpọ̀ àti ìyà nínú àwùjọ. Eré náà tẹnu mọ́ ìyàtọ̀ tó wà láàárín ohun mímọ́ àti ohun tí kò mọ́, àti àbájáde rẹ̀.

**Ta ni àwọn èèyàn pàtàkì nínú eré náà?**

Àwọn èèyàn pàtàkì nínú eré náà sábà máa ń jẹ́ àwọn tí ó dúró fún àṣà àtijọ́ bíi àwọn Àgbàlagbà ìlú àti àwọn Olórí Egungun, àti àwọn tí ó fẹ́ yí àṣà padà tàbí tí ó fẹ́ fi í ṣeré. Egungun fúnra rẹ̀ tún jẹ́ ohun pàtàkì, bí ó tilẹ̀ jẹ́ pé kì í sọ̀rọ̀ bí èèyàn. Àwọn ìdílé kan tí wọ́n ní ipa nínú ìṣe Egungun tún máa ń kópa pàtàkì nínú ìtàn náà.

**Kí ni orúkọ eré náà, "Egun Alare" túmọ̀ sí?**

"Egun Alare" túmọ̀ sí "Egungun tí ó ń ṣeré" tàbí "Egungun tí ó ń ṣe àwàdà." Orúkọ yìí tọ́ka sí ìṣòro pàtàkì nínú eré náà, níbi tí àwọn kan ti fẹ́ sọ Egungun di ohun ìṣeré tàbí ohun tí kò níye lórí, dípò

kí wọ́n bọ̀wọ̀ fún un gẹ́gẹ́ bí ohun mímọ́. Ó tún lè tọ́ka sí ìyà tí ó máa ń jẹ́ fún àwọn tí ó bá fi Egungun ṣeré, tí ó sì fi àbájáde hàn.

**Kí ló dé tí Egungun ṣe pàtàkì tó bẹ́ẹ̀ nínú eré náà?**

Egungun ṣe pàtàkì nínú eré náà nítorí pé ó dúró fún àṣà, ìtàn, àti àjọṣe láàárín àwọn alàayè àti àwọn baba ńlá tí ó ti kú. Ó jẹ́ àmì ìdámọ̀ àwùjọ, ó sì ní agbára láti fi ìbùkún tàbí ègún sílẹ̀. Ìbọ̀wọ̀ fún Egungun jẹ́ ìbọ̀wọ̀ fún ìpilẹ̀ṣẹ̀ àti ìlànà ìgbésí ayé àwọn Yorùbá, tí ó sì ń mú àlàáfíà wá sí ìlú.

**Kí ni ó máa ń ṣẹlẹ̀ tí a bá fi Egungun ṣeré tàbí tí a bá kùnà láti bọ̀wọ̀ fún un?**

Tí a bá fi Egungun ṣeré tàbí tí a bá kùnà láti bọ̀wọ̀ fún un, ìdàrúdàpọ̀ àti ìyà máa ń bá àwùjọ. Eré náà fi hàn pé irú ìwà bẹ́ẹ̀ lè fa àìsàn, ikú, ìyàn, tàbí àwọn ìṣòro mìíràn tí ó lè ba àlàáfíà àti ìṣọ̀kan ìlú jẹ́. Ó jẹ́ ìkìlọ̀ pé àwọn àṣà àtijọ́ ní agbára tí kò gbọ́dọ̀ fi ṣeré, àti pé àbájáde rẹ̀ burú jáì.

**Kí ni ipa àwọn àgbàlagbà nínú eré náà?**

Ipa àwọn àgbàlagbà nínú eré náà jẹ́ ti àwọn olùtọ́jú àṣà àti ìṣe. Wọ́n jẹ́ àwọn tí ó mọ ìtàn àti ìlànà ìgbàanì, wọ́n sì máa ń gbìyànjú láti tọ́ àwùjọ sọ́nà. Wọ́n sábà máa ń gbìyànjú láti dènà ìwà àìbọ̀wọ̀ fún Egungun, wọ́n sì máa ń wá ọ̀nà láti tún àlàáfíà àti ìṣọ̀kan ìlú padà nígbà tí ìṣòro bá dìde, nípa fífi ọgbọ́n àtijọ́ sílò.

**Báwo ni eré náà ṣe tọ́ka sí ìjàkadì láàárín àṣà àtijọ́ àti ìgbésí ayé òde òní?**

Eré náà tọ́ka sí ìjàkadì yìí nípa fífi hàn bí àwọn kan ṣe fẹ́ fi àṣà sílẹ̀ tàbí kí wọ́n yí i padà láti bá ìgbésí ayé òde òní mu, nígbà tí àwọn mìíràn sì gbàgbọ́ pé ó yẹ kí a pa àṣà mọ́ gẹ́gẹ́ bí ó ti rí. Ó fi hàn pé bí a kò bá fi ọgbọ́n ṣe é, ìgbìyànjú láti yí àṣà padà lè fa ìṣòro àti ìdàrúdàpọ̀, tí ó sì lè ba ìpilẹ̀ṣẹ̀ àwùjọ jẹ́.

**Kí ni ìkọ́ni pàtàkì tàbí ìwàásù eré náà?**

Ìkọ́ni pàtàkì eré náà ni pé ó ṣe pàtàkì láti bọ̀wọ̀ fún àṣà àti ìṣe àwọn baba ńlá wa. Ó kìlọ̀ pé àìbọ̀wọ̀ fún àṣà lè fa ìyà àti ìdàrúdàpọ̀. Ó tún tẹnu mọ́ agbára òtítọ́ àti ìdájọ́ òdodo, ó sì fi hàn pé nígbèyìn gbogbo rẹ̀, òtítọ́ ni yóò borí, àwọn tí ó sì ṣe búburú yóò rí ìyà wọn, tí àlàáfíà yóò sì padà sí ìlú.

**Kí ni ó máa ń gba àwọn tí ó lòdì sí àṣà láti ṣe ohun tí wọ́n ń ṣe?**

Àwọn tí ó lòdì sí àṣà nínú eré náà sábà máa ń ṣe bẹ́ẹ̀ nítorí ìwọra, àìgbọ́dọ̀gbọ́n, tàbí ìfẹ́ láti fi agbára hàn. Wọ́n lè gbàgbọ́ pé àwọn lè lo Egungun fún ète ara wọn láìsí ìyà, tàbí pé àwọn lè yí àṣà padà láìsí àbájáde. Ìgbàgbọ́ pé àwọn ti kọjá àṣà àtijọ́ tún lè jẹ́ ìwúrí fún wọn, tí ó sì máa ń yọrí sí ìṣòro.

**Báwo ni àwùjọ ṣe máa ń ṣe sí àwọn ìṣẹ̀lẹ̀ tí ó wáyé?**

Àwùjọ máa ń ṣe sí àwọn ìṣẹ̀lẹ̀ náà pẹ̀lú ìbẹ̀rù, ìdàámú, àti ìrònú. Nígbà tí ìṣòro bá dìde nítorí àìbọ̀wọ̀ fún Egungun, àwọn èèyàn máa ń wá ìránlọ́wọ́ láti ọ̀dọ̀ àwọn àgbàlagbà àti àwọn olórí ìṣẹ̀sìn. Wọ́n máa ń gbìyànjú láti tún àlàáfíà padà nípa ṣíṣe àwọn ìlànà àtijọ́ tí ó tọ́, kí wọ́n sì bọ̀wọ̀ fún àṣà.

**Kí ni ìtumọ̀ ìfarahàn Egungun nínú eré náà?**

Ìfarahàn Egungun nínú eré náà ní ìtumọ̀ jíjinlẹ̀. Kì í ṣe kìkì ìfarahàn lásán, ṣùgbọ́n ó jẹ́ àmì ìbáṣepọ̀ láàárín ayé àwọn alààyè àti ayé àwọn òkú. Ó dúró fún ìdájọ́ òdodo, ìtọ́nisọ́nà, àti agbára àwọn baba ńlá. Ìfarahàn rẹ̀ máa ń mú ìyípadà wá, ó sì máa ń fi òtítọ́ hàn, tí ó sì ń tún ìlànà ìgbésí ayé àwùjọ ṣe.

**Spoiler: Báwo ni eré "Egun Alare" ṣe máa ń parí?**

Spoiler: Eré "Egun Alare" sábà máa ń parí pẹ̀lú ìdájọ́ òdodo tí ó borí. Àwọn tí ó ti fi Egungun ṣeré tàbí tí ó ti kùnà láti bọ̀wọ̀ fún àṣà máa ń rí ìyà wọn. Àlàáfíà àti ìṣọ̀kan máa ń padà sí ìlú lẹ́yìn tí a bá ti tún àwọn ìlànà àtijọ́ ṣe, tí a sì ti bọ̀wọ̀ fún Egungun gẹ́gẹ́ bí ó ti yẹ. Ó fi hàn pé àṣà àti ìṣe yóò máa wà títí láé.

**Kí ni àwọn òǹkàwé lè kọ́ nípa àṣà Yorùbá láti inú eré yìí?**

Àwọn òǹkàwé lè kọ́ nípa ìjìnlẹ̀ ìtumọ̀ Egungun nínú àṣà Yorùbá, bí ó ti jẹ́ àmì ìbáṣepọ̀ pẹ̀lú àwọn baba ńlá àti ìdámọ̀ àwùjọ. Wọ́n tún lè kọ́ nípa ipa àwọn àgbàlagbà gẹ́gẹ́ bí olùtọ́jú àṣà, àti bí ìbọ̀wọ̀ fún àṣà ṣe ṣe pàtàkì fún àlàáfíà àti ìṣọ̀kan àwùjọ. Ó tún fi hàn bí ìgbàgbọ́ àti ìṣe ṣe ń darí ìgbésí ayé àwọn èèyàn.

**Ṣé àwọn ohun àìgbọ́dọ̀gbọ́n wà nínú eré náà?**

Bẹ́ẹ̀ ni, àwọn ohun àìgbọ́dọ̀gbọ́n wà nínú eré náà, pàápàá nípa ipa àti agbára Egungun. Egungun kì í ṣe kìkì aṣọ lásán, ṣùgbọ́n ó jẹ́ ohun tí ó ní ẹ̀mí àti agbára àwọn baba ńlá. Àwọn ìṣẹ̀lẹ̀ tí ó máa ń tẹ̀lé àìbọ̀wọ̀ fún Egungun, bíi àìsàn tàbí ikú, ni a kà sí àbájáde agbára àìgbọ́dọ̀gbọ́n. Ó fi hàn pé àwọn agbára wọ̀nyí gbọ́dọ̀ gba ọlá tó tọ́ sí wọn.

**Kí ni èrò òǹkọ̀wé nípa bí a ṣe yẹ kí a tọ́jú àṣà?**

Èrò òǹkọ̀wé nípa bí a ṣe yẹ kí a tọ́jú àṣà ni pé ó ṣe pàtàkì láti bọ̀wọ̀ fún àṣà àti ìṣe àwọn baba ńlá wa, kí a sì pa wọ́n mọ́. Eré náà fi hàn pé bí a bá gbìyànjú láti yí àṣà padà láìfi ọgbọ́n ṣe é tàbí tí a bá fi í ṣeré, ó lè fa ìdàrúdàpọ̀ àti ìyà. Ó gbàwé fún ìtọ́jú àṣà gẹ́gẹ́ bí ìpilẹ̀ṣẹ̀ ìdámọ̀ wa àti ìṣọ̀kan àwùjọ.